

Aproape unu din 10 cazuri de abuz asupra copilului reprezintă abuz sexual sau/și exploatare sexuală: Salvați Copiii România formează echipe de ofițeri și subofițeri de poliție în domeniul investigării infracțiunilor comise împotriva copiilor

București, 21 martie 2024: În aproape 10% dintre cazurile de abuz, neglijare și exploatare comise asupra copilului în perioada ianuarie-septembrie 2023 (13.340 de cazuri) a fost vorba despre abuz sexual sau/și exploatare sexuală (1.192, respectiv 31 de cazuri), cele mai multe victime fiind fete - dintre cele 1.192 de cazuri, 1.062 au fost abuz sexual asupra fetelor. Organizația Salvați Copiii România a inițiat un program intensiv de formare a unor echipe de ofițeri și subofițeri de poliție în domeniul investigării infracțiunilor comise împotriva copiilor, astfel încât ancheta să ducă la identificarea vinovaților și să evite retraumatizarea victimelor-copii.

În cadrul unui seminar intensiv derulat la Sinaia pe parcursul a cinci zile, Organizația Salvați Copiii România a facilitat formarea a 12 ofițeri și subofițeri de poliție în domeniul investigării infracțiunilor comise împotriva copiilor din cadrul Poliției Sector 6 - Serviciul de Investigații Criminale, Secția 17, Secția 20, Secția 21, Secția 22, Secția 25 și Poliției Sector 5 - Secția 17. Formatori au fost Marian Trușcă - Procuror specializat, Parchetul de pe lângă Tribunalul București și Alexandra Tomescu - Procuror specializat, Parchetul de pe lângă Tribunalul București.

“Amenajarea de către Organizația Salvați Copiii a primului centru Barnahus din România, care respectă întocmai standardele europene în materie, a reprezentat un nou pas în asigurarea unei justiții prietenoase pentru copii, în procesele penale. Amenajarea ar trebui însă urmată de un proces de operaționalizare concretă și efectivă a Barnahus și, având în vedere experiența ultimilor ani de la Parchetul de pe lângă Tribunalul București în investigarea abuzurilor sexuale, ne-am alăturat demersului Organizației Salvați Copiii de a operaționaliza acest Barnahus”, precizează **Marian Trușcă - Procuror specializat, Parchetul de pe lângă Tribunalul București.**

În 2002, din totalul de 1.485 de abuzuri sexuale asupra copiilor, au beneficiat de consiliere juridică/asistență doar 591 de copii, iar de consiliere psihologică 1.135 de copii, în 121 dintre situații a fost nevoie chiar de servicii de psihoterapie. Potrivit datelor statistice ale Autorității Naționale pentru Protecția Drepturilor Copilului și Adopție, în anul 2022 au fost înregistrate 17.175 de cazuri de abuz asupra copiilor, dintre care 1.912 au fost abuzuri fizice, 2.089 au fost abuzuri emoționale și 1.485 au fost abuzuri sexuale.

M.M. era în clasa a X-a, când soțul mamei ei, tatăl vitreg, a intrat noaptea în camera ei. Atunci a început o lungă agonie pentru fată, abuzuri sexuale, viol, amenințări repetate. Abia după doi ani, și-a făcut curaj și i-a spus mamei. Chiar și după ce a povestit, îi era teamă să meargă la poliție, să nu pățească ceva mama ei sau surorile ei mai mici. Mama afirmă că M.M. este un copil cuminte dintotdeauna, care a învățat bine. Apoi din clasa a X-a a început să observe schimbări în comportamentul fetei (era foarte furioasă, nervoasă, țipa din orice, nu îi mai convenea nimic, nu îl mai suporta pe el), însă mama se gândea că se întâmplă ceva la liceu, nu în casă. MM i-a spus mamei când s-a întors într-o zi de la școală despre abuz. Abuzurile aveau loc de câteva ori pe săptămână și au durat doi ani.

Pregătirea organelor de poliție cu privire la folosirea Protocolului NICHHD (The National Institute of Child Health and Human Development Protocol) este extrem de importantă în audierea copilului victimă. Scopul utilizării protocolului NICHHD este de a reduce sugestibilitatea profesioniștilor care participă la procedura juridică de audiere a copilului victimă, de a permite acestora să-și adapteze întrebările în funcție de nivelul de dezvoltare a copilului, ajutând, în același timp, copiii să ofere o declarație cât mai detaliată și cât mai exactă.

Protocolul NICHHD reprezintă o modalitate structurată de audiere și acoperă toate fazele interviului judiciar: introducerea, dezvoltarea alianței, exersarea memoriei episodice, partea declarativă a audierii și încheierea audierii.

Anul trecut, polițiștii din secțiunile cuprinse în acest program au audiat peste 300 de copii.

Centrul Barnahus

Centrul Barnahus din București inaugurat de Salvați Copiii România în 2022 constituie singurul serviciu complex, din România, în care copilul, aflat în ipostaze judiciare în calitate de victimă, primește protecție și asistență în mod individualizat, multidisciplinar și cu respectarea intimității sale. Cât timp copilul este înscris în programul centrului, cazul său va fi monitorizat de către un asistent social.

Modelul Barnahus implică o abordare multidisciplinară și inter-instituțională, asigurând colaborarea dintre diversele agenții (judiciare, sociale, medicale) într-un singur spațiu receptiv la nevoile copilului victimă, care oferă servicii complexe acestuia și familiei acestuia, „sub același acoperiș”. Cadrul de colaborare oferit de către spațiile Barnahus aduce împreună partenerii în implementarea funcțiilor principale pentru investigarea abuzului împotriva copiilor, profesioniștii ce desfășoară interviurile criminalistice, actorii ai protocolului judiciar, specialiști care oferă asistența necesară.

Barnahus este un model unic, deoarece cuprinde toate serviciile relevante pentru a evalua și documenta investigarea și urmărirea penală a cazurilor de violență împotriva copiilor și pentru a asista și sprijini copilul victimă.

Serviciile centrului Barnahus din București

a)Expertiză psihologică - Rezultatele expertizei psihologice au evidențiat:

Stres posttraumatic ca urmare a unui abuz sexual, manifestat prin:

- retrăirea repetată a evenimentului traumatic inițial (prin amintirea nedorită a evenimentului sub formă de secvențe, coșmaruri și prin reacții exagerate, fizice sau emoționale, la persoane sau locuri legate de evenimentul inițial);
- tulburări ale somnului (uneori doarme mult, “dorm nu profund ci prudent”, “de cele mai multe ori nu mă simt odihnită dimineața, m-aș culca la loc”, “am perioade în care nu dorm și o săptămână întreagă”);
- iritabilitate sau accese de mânie.

Toate aceste simptome se pot manifesta împreună sau sub forma unor reacții specifice, cum sunt:

- Atacul de panică - apare atunci când ceva sau cineva îi reamintește evenimentul traumatic prin care a trecut. (“strâns în piept, respirație greoaie”)
- Evitarea premeditată a oricărei situații cotidiene care ar putea să-i reamintească de traumă - evită străzi, trasee pe care ar fi posibil să îl întâlnească pe suspect;
- Depresia – manifestată prin diminuarea interesului și a plăcerii, ideeație nejustificată de vinovăție sau autoblamare;
- Ideeație suicidară, ca formă mai gravă a depresiei (studiile arată că peste 50% dintre victimele abuzurilor sexuale au avut în minte gândul sinuciderii);
- Utilizarea de substanțe de tipul drogurilor, alcoolului, ca o metodă de diminuare a durerii – (a băut o dată o sticlă întreagă de vin);
- Tendința de izolare, provocată de convingerea că ceilalți nu sunt în stare să o înțeleagă și să o ajute, situație care poate produce disfuncții sociale;
- Ideeație delirantă (iluzii, halucinații) - “perioade în care nu dorm și o săptămână întreagă, vedeam persoane care nu erau acolo”.

b) Intervenție psihologică cu următoarele obiective:

1. Diminuarea simptomelor consecutive abuzului (anxietate, depresie, tulburări de somn);
2. Prevenirea revictimizării.

Gabriela Alexandrescu, Președinte Executiv Salvați Copiii România, a precizat: *„Drumul scurt de la momentul sesizării până la momentul unei eventuale hotărâri de condamnare a agresorului scade riscul de revictimizare a copilului și de trăire a sentimentului intens de frică și insecuritate că ceva la fel de rău ca abuzul se poate întâmpla.”*

Recomandările Organizației Salvați Copiii pentru Guvernul și Parlamentul României:

- **Revizuirea legislației penale** pentru a asigura protecția adecvată a copiilor împotriva abuzurilor sexuale. Acest lucru include măsuri transmise anterior autorităților de Salvați Copiii cu privire la reconsiderarea dispozițiilor Codului Penal care incriminează actul sexual cu un minor sub 16 ani, inclusiv reducerea diferenței de vârstă între făptuitor și copil de la 5 ani la 3 ani.
- **Promovarea sistemului național de raportare a cazurilor de abuz, exploatare, neglijare asupra copiilor** și îmbunătățirea colectării de date privind abuzul sexual.
- În conformitate cu Strategia națională pentru protecția și promovarea drepturilor copilului 2023-2027 “Copii protejați, România sigură”, **inițierea din acest an a procesului de extindere la nivel național a programelor de tip Barnahus**, pe modelul creat de Salvați Copiii și aflat în derulare.
- **Integrarea educației sexuale cuprinzătoare în curriculumul școlar gimnazial și liceal**, axată cu prioritate pe informarea copiilor privind respectarea granițelor personale în relațiile cu alte persoane, recunoașterea comportamentelor abuzive și cunoașterea modalităților de raportare.
- **Dezvoltarea și finanțarea adecvată a serviciilor specializate pentru victimele abuzului sexual**, care să ofere gratuit servicii de consiliere, terapie și asistență juridică, accesibile, adaptate nevoilor copiilor și distribuite echitabil în mediul urban și rural.
- **Asigurarea accesului la formare continuă pentru profesioniștii din domeniul poliției, justiției, sănătății și educației**, pentru a îmbunătăți identificarea cazurilor de abuz sexual și asigurarea unor

condiții și proceduri de audiere în acord cu demnitatea copiilor și a drepturilor lor de protecție și sprijin social, educațional și psihologic.

- **Dezvoltarea serviciilor de consiliere parentală** atât la nivelul sistemului de servicii sociale locale, cât și în unitățile de învățământ prin intermediul cabinetelor de asistență psihopedagogică.
- Stabilirea de obligații legale în sarcina tuturor persoanelor juridice, publice ori private, de a-și întocmi **politici proprii de prevenire, protecție, raportare și instrumentare a oricăror forme de abuz asupra copiilor**, sub forma unor coduri de conduită ori regulamente destinate copiilor și adulților implicați direct ori indirect în activitățile lor specifice.

Persoană de contact: Mihaela Dinu, manager proiect, telefon 0723276350 / email - mihaela.dinu@salvaticopiii.ro.

Despre [Salvați Copiii România](#)

De 34 de ani, Salvați Copiii România construiește programe sociale, politici publice și practici solide în beneficiul copilului din România. Expertiza și complexitatea proiectelor la nivel național fac din organizație o instituție socială esențială, al cărei rol este medierea între societate și autoritatea publică, în beneficiul copilului. În cele peste trei decenii de activitate, Salvați Copiii a intervenit activ în societate, identificând soluții concrete pentru protejarea și sprijinirea copiilor vulnerabili, și a militat, în același timp, pentru o colaborare viabilă cu autoritățile decidente, pentru asigurarea interesului superior al copilului. Salvați Copiii și-a asumat rolul de supraveghere vigilentă a autorităților publice, în așa fel încât acestea să implementeze politici publice de durată care să corecteze cauzele care duc la vulnerabilizarea copiilor. Totodată, organizația a reușit să creeze rețele active de solidaritate, prin încurajarea responsabilității sociale a companiilor și a societății, în sens larg. În calitate de membru al Save the Children, cea mai mare organizație independentă din lume care promovează drepturile copilului și care cuprinde 30 de membri și desfășoară programe în peste 120 de țări, VIZIUNEA noastră este o lume care respectă, pentru fiecare copil, dreptul său la supraviețuire, educație, protecție și participare, asumându-ne MISIUNEA de a obține progrese importante privind modul în care copiii sunt tratați și producerea schimbărilor imediate și de durată în viața acestora. Peste 3.700.000 de copii au fost implicați în programele și campaniile Organizației Salvați Copiii.